

Un document de l'any 1568 relacionat amb la construcció de l'església parroquial de Bellpuig

per Josep M. Llobet i Portella

Introducció

Antoni Bach, en la seva història sobre Bellpuig, escriu: “Ferran de Cardona... el gener de 1560 estigué alguns dies a Tarragona; aquells dies, els consellers de Bellpuig tracten d'anar a veure'l a Tarragona per a parlar de la capbrevació que s'estava fent, i de la construcció de la nova església parroquial; si bé diuen que la vila té poques possibilitats que el senyor Almirall hi faci res; per això determinen, alguns dies més tard, que l'església es faci a “Montecor”, amb la llicència del senyor... El gener de 1571, es torna a parlar de l'església parroquial, on s'hi treballava ja feia algun temps... El mestre d'obres que la fa era de Cervera. En Melcior Gener...”¹

Si bé el mateix autor, posteriorment, ens dóna noves notícies de l'edificació de l'església —i del campanar— res no ens diu, però, sobre la data en què s'inicià la construcció d'aquest notable edifici i quines persones contractaren l'obra. Per això ens ha semblat oportú donar a conèixer un text de l'any 1568 que, encara que sigui de forma indirecta, ens aporta informació sobre aquestes dades.

Es tracta d'un document notarial, datat el dia 8 de setembre de 1568, mitjançant el qual es deixava constància del nomenament de procurador que feia Tomàs Gener —en el document, aquest cognom el trobem escrit Giner—, fuster de Cervera, a favor del seu pare Tomàs Gener, mestre de cases també de Cervera, per tal que aquest últim prestés fermança en nom seu i amb la garantia dels seus béns en els capítols fets i afermats o que es farien i s'afermarien entre Tomàs Gener, el procurador esmentat, i Melcior Gener, mestre de cases de Bellpuig, d'una part i la universitat i els habitants d'aquesta població, de l'altra part, relatius a la construcció de l'església de Bellpuig.²

1).- BACH I RIU, ANTONI, *Bellpuig i la seva antiga baronia al Pla d'Urgell*, Barcelona, Fundació Salvador Vives Casajuana, 1972, pàgs. 129-130.

2).- Arxiu Històric Comarcal de Cervera, Fons notarial, Cervera, 70, Pere Giscafè, *Manual*, 1568-1569, f. 7v.

Podem afirmar, per tant, que l'any 1568 segurament es redactaren i s'acceptaren per les parts contractants els capítols que estipulaven les condicions segons les quals s'havia d'edificar la nova església parroquial de Bellpuig i que les persones que es comprometeren a fer l'obra foren Tomàs Gener, de Cervera, i Melcior Gener, de Bellpuig, tots dos mestres de cases. També és molt probable que les obres s'iniciessin aquell mateix any 1568. Melcior Gener era un nebot de Tomàs Gener i sembla que aquesta última persona portava la responsabilitat principal en les obres de l'església.

Altres membres que coneixem de la família Gener eren Jeroni Gener, argenter de Barcelona, fill del mestre de cases cerverí Tomàs Gener, un dels contractants, i Joan Gener, mestre de cases de Bellpuig, fill de Melcior Gener, també mestre de cases de la mateixa població, un altre dels contractants. Dues persones més: Melcior Gener, fuster, i Pere Gener, prevere, tots dos de Bellpuig, sembla que també eren fills del mestre de cases Melcior Gener. Aquells anys, hi havia a la susdita població un altre prevere que també es deia Pere Gener; hem de creure que aquest eclesiàstic era, igualment, de la família.³

Text

Die mercurii VIII mensis septembris anno a nativitate Domini MDLXVIII.

Honorabilis Thomas Giner, fusterius ville Cervariae, laudando et approbando quicquid circha infra scripta per infra scriptum procuratorem suum hactenus procuratum et actum fuerit sive gestum, gratis, etc., constituit et ordenavit procuratorem suum certum, etc., ita tamen, etc., honorabilem Thomam Giner, magistrum domorum dicte ville Cervariae, patrem suum carissimum, licet absentem, etc., adusque pro eo et eius nomine, una cum aliis et in solidum, fideiubendum et fideiussorio nomine ipsum et bona sua obligandum, in illa capitulacione facta et firmata seu facienda et firmanda per et inter dictum Thomam Giner, procuratorem predictum, et Melchiorem Giner, magistratum domorum ville de Bellpuig, ex una, et universitatem et singulares personas dicte ville de Bellpuig, partibus ex altera, de fabrica ecclesiae dicte ville bonaque proinde dicti constituentis obligandum, beneficio novarum constitutionum, etc., et consuetudini Barchinonae, etc., ac eciam legi dicenti quod prius conveniatur principalis quam fideiussor et omni alii iuri, rationi et consuetudini renunciandum et pro hiis dictam capitulacionem cum illis pactis, pactionibus, stipulacionibus, promissionibus, bonorum obligacionibus, iurium renunciacionibus, iuramentis et aliis clausulis dicto procuratori constituto bene visis et in dicta capitulacione appositis et adiectis faciendum et firmandum et demum, etc., procuratorem habere ratum, etc., et non revocare, etc.

Testes Michael Pinós et Hieronymus Comelló, sutores ville Cervariae.

* * *

3).- Arxiu Històric Comarcal de Cervera, Fons notarial, Cervera, 70, Pere Giscafè, *Manuals*, 1573-1578.